

at gjøre Æg, idet de blive fede af denne Føde. — Kalkuner kunne i kort Tid blive fede af de kogte masede Kartofler, blandede med noget Kornskraa. — Uenderne ville ikke have raa Kartofler, men æde dem derimod kogte med den største Graadighed, og trives ypperligen af dem. — Gjæssene æde dem raa, naar de ere skaarne i Skiver, men fedes dog ulige bedre af dem, naar de ere kogte og blandede med Havre. — Dgfaa Duerne æde begjærligen tørrede og gruttede Kartofler, blandede med noget Anis, og skulle yngle stærkt derefter. — Ved at faste knusede Kartofler i Fiskedamme fødes Sudere, Karper og Gjedder saare godt. Fortrinligen trives Karperne deraf, og deres Kjød skal ikke ved noget andet Fødemiddel blive saa velsmagende, som ved dette.

(Fortsattes.)

En Fremgangsmaade at gjøde i Rækkerne til Kartofler.

(Forebraget i Frederiksborg Amts Landbosforenings Møde den 23de December 1844, af Skolelærer Andersen i Wassingerød.)

Min første Embedsjord, som jeg modtog for omtrent 20 Aar siden, bestod i lymbegroet Overdrevs-Jord, og fordi Ingen havde havt Lyst at blive ved Embedet, saa havde og Ingen opdyrket Jorden. At jeg har fremmet Jordsforbedringen paa Embeds-Jorden, troer

jeg ikke miskjendte. De vigtigste Midler dertil vare Blandings-Gjødning og Kartoffelavl, hvortil jeg, af Mangel paa nødvendig Gjødffe, maatte gjøde i Rækkerne ved at ombære Gjødningen i Kurve og med Hænderne lægge den til hver Kartoffel. Denne Methode fulgte jeg i flere Aar, fordi den var anbefalet, indtil min Gjødning formeredes saameget, at jeg kunde begynde at gjøde i et heelt Skifte, og da opgav jeg denne Maade, fordi dertil udfordredes for mange Hænders Arbejde, om der skulde gjødffes endog kun et lille Stykke. I et Mellemrum af 6 à 8 Aar brugte jeg da ikke denne Maade at gjøde paa, indtil jeg for 6 Aar siden kjøbte en Dverdrevslod paa omtrent 23 Td. Land i ligesaa maadelig Tilstand, som Embeds-Jorden. I Besiddelse af saamegen maadelig Jord, tænkte jeg atter at radgjøde til Kartofflerne, men de mange Arbejder herved vare mig nu uoverkommelige, hvorover jeg kom til at tænke paa, om denne Ting ikke lod sig udføre lettere paa anden Maade.

Af Erfaring vidste jeg, at man ved at opfure sin Jord om Efteraaret med Kartoffelplov havde saa temmelig rene Furer, og jeg bestemte mig nu til at opfure min Kartoffel-Jord om Efteraaret, for derefter at benytte den første Varsfrost, til med en Bogn at kjøre Gjødningen langs ad Rækkerne. Som denne Plan var bestemt, benyttede jeg første Varsfrost, da den kunde bære Hest og Bogn, og tog jeg hertil 2 Bogne, hvoraf den ene paalæssedes af en Pige, og den anden aflæssedes af 2 Mænd. Fremgangsmaaden ved Aflæsningen var den: For at kunne kjøre ind fra Enden af

Rækkerne vare ingen Forpløinings-Rækker anbragte midt ad; for de 6 første Rækker førte Bognen 5 à 6 Favne ned og gjorde holdt, hvorefter begge Folkene med Jerngreb toge Gjødningen bag af Bognen og kastede 2 à 3 Greb fulde i hver Række. Naar da denne Gjødning var affastet i passende Afstand og passende Mængde gif Folkene ved sidste Kastning tilbage, og fra Enden begyndtes at strigle eller strabe Gjødningen ned mod Bognen i hver Række, indtil alle 6 vare færdige for den Længde, og gjødede saa tykt overalt som jeg ønskede. Naar den affastede Gjødning ikke naaer sammen, da hentes naturligtviis lidet til hist og her. Derpaa fører Bognen et lignende Stykke frem, affaster Gjødningen, saa den kan strabes med Greben fra første Længde, og saa fremdeles indtil alle 6 Rækkerne ere gjødede for hele Længden, hvorpaa 6 andre gjødes og saa fremdeles. Ere Rækkerne saa lange, at et Læs Gjødning ikke naaer igjennem, da fører man og gjøder fra begge Ender og Forpløinings-Rækkerne opføres og gjødes om Foraa-ret. Til hver Td. Kartosler brugte jeg, som jeg gjødede stærkt eller svagt til, omtrent 1 à 1½ Læs Gjødning, og til en Td. Vand omtrent 8 à 12 Læs. — Da Kartoffeljorden saaledes gjødet havde ligget Vin-teren over og Tiden nærmede sig, at Kartoslerne skulde lægges, saa tog jeg en Hypeplov, eller da Jorden var vel fast, en amerikansk Plov, og med den oprensede jeg de gjødede Furer, for derved at faae desbedre Muld og lige meget Jord paa hver Side af Bullen, som den kaldes. I denne friske Fure lagde

jeg Kartoflerne strax og overharvedes to Loure paa tværs, hvorved Gjødningen godt jordblandes i Kartoffelleiet, og Jorden lettest holdes reen. Efter 2 à 3 Uger opsurer jeg den vinterliggende Bulke med en engelsk Plov, som anført er, frem og tilbage i hvert Hypperum, og denne Hyppeploiving maa paa ingen Maade foregaae for sildigt, da Jorden herved først løsnes eller skjernes og det første spirende Ufrugt bortryddes. Siden efter brugte jeg Harve og Hyppeplov som i Almindelighed, og jeg har kun til denne min Fremgangsmaade af Erfaring at bemærke, at den fornødne Udharvning altid maa skee forinden Kartoffelspiren er kommen frem under Harvningen, da de nøgne hvide Spirer som oftest fryse bort, eller i det Mindste staae stille i Bærten og hærdes imod Veirliget, hvilket ikke er Bærten gavnligt. De, som opgroe efter Udharvningen, sætte strax Blade, som ikke lettelig fryse som de hvide Skud. Ved saaledes at behandle mine Kartofler har jeg altid høstet god Afgrøde efter Jordens Bonitet.

Om denne Maade at radgjøde paa er før praktiseret, veed jeg ikke, og jeg har, ved at beskrive den, ikke villet søge Wren eller misunde Andre den; har den været benyttet før paa denne Maade af Een eller Anden, saa har det dog her i Egnen ikke været almindeligt bekjendt, og det kunde derfor maaskee have sin Nytte, om denne Sag, bekjendtgjort og anbefalet af Landbosforeningen, som en Fremgangsmaade, der efter al Rimelighed vilde bringe et godt Resultat, udgik saaledes til hver Mandes Kundskab og hver Mandes